

สรุปและขอเสนอแนะ

สรุป

จากบทก่อน ๆ ผู้เขียนได้ศึกษาถึงวิวัฒนาการของบัญชีอัตราเงินเคื่อนข้าราชการพลเรือนระหว่างปี พ.ศ.๒๔๘๗ - ๒๕๑๐ พร้อมกับเปรียบเทียบอัตราเงินเคื่อนของข้าราชการพลเรือนกับอัตราเงินเคื่อนของรัฐวิสาหกิจ และค่างจ้างขององค์การธุรกิจเอกชน และศึกษาว่าบัญชีอัตราเงินเคื่อนข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๐ มีความสัมพันธ์กับค่างจ้างอย่างไร โดยมุ่งหมายจะพิสูจน์สมมติฐานและเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขบัญชีอัตราเงินเคื่อนให้เหมาะสมกับภาวะความเป็นอยู่ของข้าราชการ เพื่อที่จะให้ข้อมูลค่างจ้างต่าง ๆ ผู้เขียนใช้วิธีการวิจัยจากเอกสาร การออกแบบสอบถามข้าราชการพลเรือนและองค์การธุรกิจเอกชน ตลอดจนการสัมภาษณ์ข้าราชการพลเรือนและผู้มีส่วนร่วมในการกำหนดอัตราเงินเคื่อนข้าราชการพลเรือนเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๐

จากการศึกษาค่างจ้างต่าง ๆ พบว่า บัญชีอัตราเงินเคื่อนนายพระราชาธิบดีระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๘๗ ปีค่างหลักบัญชีอัตราเงินเคื่อนนายพระราชาธิบดีระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๔๘๕ ค่างนั้นบัญชีอัตราเงินเคื่อนที่ใช้ในปี พ.ศ.๒๔๘๗ จึงมีอัตราเงินเคื่อนขั้นต่ำสุด ๓๐ บาท และขั้นสูงสุด ๑,๔๐๐ บาท แต่ตามความเป็นจริงนั้น ข้าราชการได้รับเงินเคื่อนเพิ่มพิเศษชั่วคราวนอกเหนือจากเงินเคื่อน เพื่อให้เหมาะสมแก่ค่างจ้างตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม ๒๔๘๕ เมื่อรวมอัตราเงินเคื่อนกับเงินเพิ่มพิเศษชั่วคราวแล้ว ข้าราชการจะได้รับเงินเคื่อนจริงขั้นต่ำ ๕๐ บาท และขั้นสูงสุด ๘,๐๐๐ บาท จนกระทั่งในปี พ.ศ.๒๕๐๒ รัฐบาลจึงได้ลงมติให้รวมเงินเคื่อนข้าราชการกับเงินเพิ่มพิเศษชั่วคราวเข้าด้วยกัน เป็นบัญชีอัตราเงินเคื่อนข้าราชการใหม่ให้ตรงความเป็นจริง ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๐๒ ค่างนั้นบัญชีอัตราเงินเคื่อนนายพระราชาธิบดีระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๐๒ จึงกำหนดอัตราเงินเคื่อนขั้นจ้กว่าขั้นต่ำ ๕๐ บาท และขั้นพิเศษขั้นสูงสุด ๘,๐๐๐ บาท ต่อมารัฐบาลจึงเห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการปรับปรุงการบริหารงานบุคคล จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงระเบียบข้าราชการพลเรือนขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณา

เรื่องดังกล่าว คณะกรรมการปรับปรุงระเบียบข้าราชการพลเรือนได้มีมติให้รัฐบาลปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการเสียใหม่ และคณะกรรมการปรับปรุงระเบียบข้าราชการพลเรือนได้เสนอบัญชีอัตราเงินเดือนใหม่เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาหลายครั้ง ในที่สุดได้มีการประกาศใช้บัญชีอัตราเงินเดือนใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๐ บัญชีอัตราเงินเดือนใหม่กำหนดอัตราเงินเดือนขั้นจัตวาขั้นต่ำ ๕๔๐ บาท และขั้นพิเศษขั้นสูงสุด ๘,๖๐๐ บาท ซึ่งการปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนครั้งนี้ใช้เงินงบประมาณประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท

บัญชีอัตราเงินเดือนท้าย พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๐ มีผู้วิพากษ์วิจารณ์กันมากกว่า ไม่เหมาะสมกับค่าครองชีพ และไม่เป็นที่พอใจของข้าราชการบริหารเงินเดือน ดังจะเห็นได้ว่าอัตราเงินเดือนข้าราชการที่ปรับปรุงใหม่นี้ กับค่าครองชีพที่คำนวณหาโดยใช้ครุฑราคาครองชีพ ปี พ.ศ.๒๕๔๑ เป็นพื้นฐาน มีผลต่างกันถึงประมาณร้อยละ ๕๐ และตามหลักวิชาการบริหารเงินเดือนนั้นการกำหนดอัตราเงินเดือนราชการจะต้องมีการเปรียบเทียบอัตราเงินเดือนของราชการกับอัตราเงินเดือนซึ่งจ่ายเป็นค่าจ้างของรัฐวิสาหกิจและบริษัทเอกชน โดยควรเป็นไปตามหลักการที่ว่า "ตำแหน่งที่หนักหนาและความรับผิดชอบเท่ากันควรได้รับค่าตอบแทนเท่ากัน" (Equal Pay for Equal Work) ด้วย ก่อนที่จะกำหนดอัตราเงินเดือนให้เหมาะสมนั้น จำเป็นจะต้องอาศัยกระบวนการที่เป็นระบบ ๓ ประการ คือ ประการแรกการสำรวจค่าจ้างในองค์กรธุรกิจเอกชน และอัตราเงินเดือนในรัฐวิสาหกิจ เพื่อที่จะทราบค่าจ้างและเงินเดือนขององค์กรธุรกิจเอกชนและรัฐวิสาหกิจตำแหน่งต่าง ๆ แตกต่างกันเป็นอัตราเท่าไร เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดอัตราเงินเดือนของราชการ ประการที่สอง การประเมินค่างานเพื่อที่จะทราบว่าการต่าง ๆ นั้นมีค่าแตกต่างกันมากน้อยเพียงไร เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดอัตราเงินเดือนของตำแหน่งต่าง ๆ ตามค่าของงานนั้น ๆ และประการสุดท้ายพิจารณากำหนดโครงสร้างอัตราเงินเดือนว่าควรจะเป็นแบบมีอัตราเดียว (Simple Rate Pay Plan) หรือแบบมีขั้นบันได (Step-increase pay plan) บัญชีอัตราเงินเดือนแบบ Integrated Pay Plan หรือแบบ Non-integrated Pay Plan) กำหนดจำนวนขั้นในแต่ละ range ซึ่งโดยทั่วไปนั้นในแต่ละระหว่างขั้น (range) จะกำหนดให้ขั้นสูงสุดมากกว่าขั้นต่ำสุด ๒๕ % และขนาดของขั้น ซึ่งโดยทั่วไป

นั้นนิยมให้อัตราเงินเดือนแต่ละชั้นต่างกัน ๕ %

แต่การปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๐ นั้น ไม่ปรากฏว่า ได้ดำเนินการตามหลักข้างต้นอีกทั้งไม่ปรากฏว่าได้คำนึงถึงค่าครองชีพของข้าราชการเป็นหลัก สำคัญ เนื่องจากเป็นนโยบายของรัฐบาลเพียงจะบรรเทาความเดือดร้อนของข้าราชการมากกว่า ที่จะปรับปรุงอัตราเงินเดือนราชการให้เหมาะสม การกำหนดอัตราเงินเดือนไม่ได้มีการเปรียบเทียบกับค่าจ้างหรืออัตราเงินเดือนขององค์การธุรกิจเอกชนและรัฐวิสาหกิจ และการกำหนดขนาดของชั้นเงินเดือนไม่เป็นธรรม เพราะขนาดของชั้นไม่เป็นอัตราส่วนที่เท่ากัน และบางชั้นแตกต่างกันมาก เพราะมีตั้งแต่ ๓.๓๓ % ถึง ๗.๖๘ % ซึ่งขอบกรอบของการกำหนดอัตราเงินเดือนดังกล่าวนี้มีผลเสียต่อการบริหารราชการแผ่นดิน คือ ผลเสียในค่านขวัญของข้าราชการ ผลเสียในประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของข้าราชการ เกิดปัญหาครอบครัวในราชการ และทำให้ราชการไม่สามารถจูงใจผู้มีวิชาชีพ เช่น วิศวกร แพทย์ นักวิทยาศาสตร์ เป็นต้น สมัครเข้ารับราชการ และอยู่ในราชการต่อไป

จากผลของการสำรวจเพื่อที่จะทราบว่า การปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการเมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๐ เหมาะสมกับภาวะความเป็นอยู่ของข้าราชการหรือไม่ พบว่าการปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการครั้งนั้นไม่เหมาะสมกับภาวะความเป็นอยู่ของข้าราชการทุกชั้น แต่แม้ว่าการปรับปรุงอัตราเงินเดือนมีผลดีชั้นบาง เพราะข้าราชการประมาณร้อยละ ๘๓ ตอบว่า อัตราเงินเดือนเก่าไม่พอใช้ แต่หลังจากปรับปรุงอัตราเงินเดือนแล้ว ข้าราชการประมาณร้อยละ ๗๕ ตอบว่ายังคงไม่พอใช้ เมื่อเปรียบเทียบเงินเดือนราชการกับค่าใช้จ่ายของข้าราชการแล้วพบว่า ข้าราชการชั้นจัตวามีค่าใช้จ่ายมากกว่าเงินเดือนร้อยละ ๔๕.๘๓ ข้าราชการชั้นตรีมีค่าใช้จ่ายมากกว่าเงินเดือนร้อยละ ๘๘.๗๒ ข้าราชการชั้นโทมีค่าใช้จ่ายมากกว่าเงินเดือนร้อยละ ๑๗.๖๖ ข้าราชการชั้นเอกมีค่าใช้จ่ายมากกว่าเงินเดือนร้อยละ ๓๖.๓๘ และข้าราชการชั้นพิเศษมีค่าใช้จ่ายมากกว่าเงินเดือนร้อยละ ๓๘.๕๔ แต่ที่ข้าราชการดำรงชีวิตอยู่ได้ทุกวันนี้เพราะมีรายได้จากอื่นอีก เช่น รายได้จากคู่สมรส รายได้จากการค้าขาย รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากการทำงานพิเศษ เงินกู้ เป็นต้น ตลอดจนเงินช่วยเหลือจากทางราชการ เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร เป็นต้น

ถึงแม้ว่าเงินเดือนข้าราชการจะน้อยไม่พอกับค่าใช้จ่าย แต่ข้าราชการก็เก็บเงินออมไว้จำนวนหนึ่งเพื่อใช้ในยามจำเป็น เช่น ยามเจ็บป่วย เป็นต้น ซึ่งปรากฏว่าข้าราชการที่มีเงินออมมากน้อยตามลำดับชั้น ตั้งแต่ชั้นจัตวาถึงชั้นพิเศษคั้งนี้ คือ เดือนละ ๖๔ บาท, ๑๘๗ บาท, ๖๕๖ บาท, ๑๓๗๑ บาท และ ๑๔๖ บาทตามลำดับ

จากการสำรวจทรัพย์สินถาวรของข้าราชการได้แก่ที่ดิน บ้าน ภูเขื่อน โทรกตั้น วิทยุ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ เครื่องเพชรพลอย และอื่น ๆ นั้น ปรากฏว่าข้าราชการชั้นจัตวาถึงชั้นพิเศษมีทรัพย์สินดังกล่าวมากน้อยตามลำดับชั้นเช่นกัน ทรัพย์สินประเภทภูเขื่อน โทรกตั้น วิทยุ รถยนต์นั้น ถึงแม้จะแตกต่างกันในเรื่องจำนวน และราคาทรัพย์สิน ก็ไม่น่าเป็นห่วงนัก เพราะเป็นของธรรมดาที่คนมีรายได้มากควาย่อมมีเครื่องใช้ดีกว่าทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ อีกประการหนึ่งทรัพย์สินดังกล่าวไม่นับเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต ความแตกต่างในด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งได้แก่ ที่ดิน และบ้านนั้นเป็นความแตกต่างที่ก่อให้เกิดความสนใจเป็นพิเศษ เพราะที่อยู่อาศัยเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต ไม่วาจะเป็นข้าราชการชั้นใดก็ตามก็มีความต้องการในปัจจัยนี้เช่นกัน ดังนั้นข้าราชการทุกคนควรมีที่ดินและบ้านของตนเอง ส่วนความใหญ่โตหรูหราของบ้านนั้นแตกต่างกันไปตามฐานะของตน จากการสำรวจพบว่าข้าราชการชั้นจัตวาที่มีที่ดินเฉลี่ย .๓๑ แปลง ราคาเฉลี่ย ๕,๘๔๒.๓๓ บาท บ้านเฉลี่ย .๓๕ หลัง ราคาเฉลี่ย ๘,๓๔๘.๓๓ บาท ข้าราชการชั้นตรีที่มีที่ดินเฉลี่ย .๕๕ แปลง ราคาเฉลี่ย ๑๕,๖๘๒.๘๖ บาท มีบ้านเฉลี่ย .๔๐ หลัง ราคาเฉลี่ย ๑๒,๐๓๗.๐๔ บาท ข้าราชการชั้นโทที่มีที่ดินเฉลี่ย ๑.๐๓ แปลง ราคาเฉลี่ย ๑๔๓,๕๗๖.๕๒ บาท ข้าราชการชั้นเอกมีที่ดินเฉลี่ย ๑.๓๕ แปลง ราคาเฉลี่ย ๒๕,๑๘๘.๖๕ บาท มีบ้านเฉลี่ย .๔๔ หลัง ราคาเฉลี่ย ๑๕๓,๘๐๔.๓๕ บาท และข้าราชการชั้นพิเศษมีที่ดินเฉลี่ย ๓ แปลง ราคาเฉลี่ย ๖๖๓,๑๘๑.๘๑ บาท มีบ้านเฉลี่ย ๑ หลัง ราคาเฉลี่ย ๑๕๗,๒๗๒.๗๒ บาท

ข้าราชการชั้นจัตวาได้รับเงินเดือนจากราชการเฉลี่ยเดือนละ ๕๖๖.๓๘ บาท ประโยชน์เกื้อกูลเฉลี่ยเดือนละ ๖๒.๘๕ บาท รวมค่าตอบแทนที่ได้รับจากราชการเฉลี่ยเดือนละ ๕๘๘.๖๘ บาท มีค่าใช้จ่ายเดือนละเฉลี่ย ๑,๓๑๘.๖๑ บาท ค่าใช้จ่ายมากกว่าเงินเดือนและประโยชน์เกื้อกูลเฉลี่ยเดือนละ ๗๓๘.๕๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๖๕ ของค่าตอบแทน และเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ทุกชนิด คือเงินเดือน ประโยชน์เกื้อกูล และรายได้อื่น ซึ่งเฉลี่ยเดือนละ ๑,๔๐๑.๐๔ บาท ดังนั้นรายจ่ายมากกว่ารายได้เฉลี่ยเดือนละ ๓๑๗.๕๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๖๖ ของรายได้

ข้าราชการธนบุรี ได้รับเงินเดือนจากทางราชการเฉลี่ยเดือนละ ๑,๒๓๘.๗๒ บาท ประโยชน์เกอภูถเฉลี่ยเดือนละ ๑๑๕.๓๗ บาท รวมเป็นค่าตอบแทนที่ได้รับจากทางราชการเฉลี่ยเดือนละ ๑,๓๕๐.๐๙ บาท มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ ๒,๔๖๕.๙๖ บาท ค่าใช้จ่ายมากกว่าเงินเดือน และประโยชน์เกอภูถเฉลี่ยเดือนละ ๑,๑๑๕.๘๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๖๕ ของค่าตอบแทน และเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ทุกชนิด คือเงินเดือน ประโยชน์เกอภูถ และรายได้อื่นซึ่งเฉลี่ยเดือนละ ๒,๑๓๖ บาท ดังนั้น รายจ่ายมากกว่ารายได้เฉลี่ยเดือนละ ๓๒๙.๗๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๔๘ ของรายได้

ข้าราชการธนโฑ ได้รับเงินเดือนจากทางราชการเฉลี่ยเดือนละ ๒,๒๙๙.๔๕ บาท ประโยชน์เกอภูถเฉลี่ยเดือนละ ๕๕.๖๐ บาท รวมค่าตอบแทนที่ได้รับจากทางราชการเฉลี่ยเดือนละ ๒,๓๕๕.๐๕ บาท มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ ๒,๗๖๕.๕๘ บาท ค่าใช้จ่ายมากกว่าเงินเดือนและประโยชน์เกอภูถเฉลี่ยเดือนละ ๓๑๐.๕๓ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๖ ของค่าตอบแทน และเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ทุกชนิด คือเงินเดือน ประโยชน์เกอภูถ และรายได้อื่น ซึ่งเฉลี่ยเดือนละ ๓,๘๑๗.๐๗ บาท ดังนั้นมีรายได้มากกว่ารายจ่ายเฉลี่ยเดือนละ ๑,๑๑๑.๔๙ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๒๐ ของรายได้

ข้าราชการธนเอก ได้รับเงินเดือนจากทางราชการเฉลี่ยเดือนละ ๓,๔๘๕.๐๘ บาท ประโยชน์เกอภูถเฉลี่ยเดือนละ ๑๑๘.๗๒ บาท รวมค่าตอบแทนที่ได้รับจากทางราชการเฉลี่ยเดือนละ ๓,๕๙๙.๘๐ บาท มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ ๔,๗๕๓.๔๔ บาท ค่าใช้จ่ายมากกว่าค่าตอบแทนเฉลี่ยเดือนละ ๑,๑๕๔.๐๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๖ ของค่าตอบแทน และเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ทุกชนิดคือเงินเดือน ประโยชน์เกอภูถ และรายได้อื่น ซึ่งเฉลี่ย ๕,๘๙๗.๓๘ บาท ดังนั้นรายได้มากกว่ารายจ่ายเฉลี่ยเดือนละ ๑,๑๔๓.๙๔ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๔๐ ของรายได้

ข้าราชการธนพิเศษได้รับเงินเดือนราชการเฉลี่ยเดือนละ ๕,๖๘๑.๘๑ บาท ประโยชน์เกอภูถเฉลี่ยเดือนละ ๒๑.๕๓ บาท รวมค่าตอบแทนที่ได้รับจากทางราชการเฉลี่ยเดือนละ ๕,๗๐๓.๓๔ บาท มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ ๗,๘๗๑.๓๖ บาท ค่าใช้จ่ายมากกว่าค่าตอบแทนจากทางราชการเฉลี่ยเดือนละ ๒,๑๖๘.๐๒ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐๕ ของค่าตอบแทน และเมื่อเปรียบเทียบกับรายได้ทุก

ตารางที่ ๓๕ คุลยคาตอพบแทน-รายจ่าย และคุลยรายไค-รายจ่ายของชาวราชการ เจลยคตเค็อน ในปี พ.ศ.๒๕๑๔

วัน	เงินเค็อน ราชการ เจลย	ประโยชน เกอูกุด เจลย	รวมคาทอพบ แทนจาก ราชการ เจลย	กาไรจ่าย เจลย	คุลยคาทอพบ แทน-ราย จ่าย	รายจ่ายมาก กวาคาทอพบ แทนกิตเป็น รคยละ	รายไคทุก กนิกเจลย	คุลยรายไค รายจ่าย	ชาคคุลย/ เกินคุลย กิตเป็นรคยละ
จัทวาท	๕๒๒.๓๘	๒๒.๘๕	๕๘๕.๒๘	๑๓๑๘.๒๑	- ๓๒๘.๕๓	๓๓.๒๕	๑๔๐๑.๐๕	- ๓๑๓.๕๖	- ๒๒.๒๖
กร	๑๒๓๘.๓๒	๑๑๕.๓๓	๑๓๕๐.๐๕	๒๔๒๕.๕๖	-๑๑๑๕.๘๓	๘๒.๒๕	๒๑๓๒.๒๐	- ๓๒๕.๓๖	- ๑๕.๔๔
โท	๒๒๕๕.๔๕	๕๕.๖๐	๒๓๑๑.๐๕	๒๓๐๕.๕๘	- ๓๑๐.๕๓	๑๒.๕๖	๓๘๑๓.๐๓	+ ๑๑๑๑.๔๕	+ ๒๕.๒๐
เอก	๓๘๘๕.๐๘	๑๑๘.๓๖	๓๙๙๓.๔๐	๔๓๕๓.๔๔	-๑๑๕๘.๐๔	๓๒.๐๖	๕๘๕๓.๓๘	+ ๑๑๔๓.๕๔	+ ๑๕.๔๐
พีเก็อน	๕๖๘๑.๘๑	๒๑.๕๓	๕๗๐๓.๓๔	๓๘๓๑.๓๖	-๒๑๒๘.๐๒	๓๓.๐๕	๑๔๓๓๘.๓๐	+ ๒๘๒๖.๕๔	+ ๔๖.๕๕

ชนิด คือเงินเคาน์ ประโยชน์เกอกุล และรายไคอนรง เจลยเคอนละ ๑๔,๓๓๘.๓๐ บาท กังนึ
รายไคมากกวารายจ่ายเจลยเคอนละ ๒,๘๒๖.๘๔ บาท คึคเป็นรอยละ ๘๖.๕๘ ของรายไค

ภาวะความเป็นอยุของขาราชการทักดวามาแลวเป็นผลของการสำรวจภาวะความเป็นอยุ
ของขาราชการในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ หรือปีงบประมาณ ๒๕๑๕ ซึ่ง เป็นปีพิณูชัศตราเงินเคอนขาราชการ
ปีพ.ศ. ๒๕๑๐ (ปีงบประมาณ ๒๕๑๑) ไซเค็มรูป การทักชัศตราเงินเคอนขาราชการปีพ.ศ.
๒๕๑๐ เหมาะสมกับภาวะความเป็นอยุหรือไมهن ญเขียนไคทักษาภาวะความเป็นอยุกับเงินเคอน
ขาราชการในปี พ.ศ. ๒๕๑๐, ๒๕๘๕ และ ๒๕๘๑ โดยอาศัยมูลคาของครวชนึคาครวงชัพเป็นหลัก
ค่านวนเพื่อประกอบการทักลึนึจรงนควย

<u>ปี พ.ศ.</u>	<u>มูลคาครวชนึคาครวงชัพ</u>
๒๕๘๑	๑๐๐
๒๕๘๕	๑๒๒.๕๘
๒๕๑๐	๑๘๘.๑๒
๒๕๑๔	๒๑๒.๘๔

คาคไรจ่ายของขาราชการชัจั่ว

คาคไรจ่ายของขาราชการชัจั่วที่สำรวจในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เจลยประมาณเคอนละ

๑,๓๑๘.๒๑ บาท

ถ้าเทียบตามมูลคาครวชนึคาครวงชัพขางตน โดยถือการสำรวจคาคไรจ่ายในปี พ.ศ. ๒๕๑๔
เป็นหลัก คาคไรจ่ายของขาราชการชัจั่วในปี พ.ศ. ๒๕๑๐ จะเจลยประมาณเคอนละ

๑,๒๐๒.๓๓ บาท และคาคไรจ่ายของขาราชการชัจั่วในปีพ.ศ. ๒๕๘๕ จะเจลยประมาณเคอน
ละ ๘๘๑.๓๔ บาท

ถ้าเทียบกับมูลคาครวชนึคาครวงชัพ คาคไรจ่ายของขาราชการชัจั่ววางไปดึงปี พ.ศ.

๒๔๕๑ ซึ่งเป็นปีที่สิ้นสุดของครรชนค่าครองชีพ ๑๐๐ จะได้รายได้เฉลี่ยค่าใช้จ่ายของข้าราชการชั้นจัตวาในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ เดือนละประมาณ ๘๐๘.๕๕ บาท

รายได้ของข้าราชการชั้นจัตวา

"รายได้" ในที่นี้หมายความรวมถึงเงินเดือนที่ข้าราชการได้รับจากทางราชการ ประโยชน์ที่เกิดจากทางราชการ ตลอดจนรายได้จากการทำงานพิเศษ รายได้จากกุศลธรรม รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่า ดอกเบี้ย เป็นต้น

จากการสำรวจรายได้ของข้าราชการชั้นจัตวาในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ข้าราชการชั้นจัตวามีรายได้เฉลี่ยเดือนละประมาณ ๑,๘๐๑.๐๕ บาท

ถ้าถือว่ารายได้ของข้าราชการชั้นจัตวามีค่าลดลงไปตามมูลค่าของครรชนค่าครองชีพแล้วในปีพ.ศ. ๒๕๑๐ ข้าราชการชั้นจัตวามีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ ๑,๓๐๖.๖๑ บาท และในปีพ.ศ. ๒๔๕๕ ข้าราชการชั้นจัตวามีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ ๘๐๘.๕๕ บาทหรือ ถ้าจะคิดย้อนไปในปี พ.ศ. ๒๔๕๑ ข้าราชการชั้นจัตวามีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ ๖๕๕.๕๐ บาท

เงินเดือนของข้าราชการชั้นจัตวา

จากการสำรวจเงินเดือนข้าราชการชั้นจัตวาในปีพ.ศ. ๒๕๑๔ นั้น ปรากฏว่าข้าราชการชั้นจัตวามีเงินเดือนเฉลี่ยประมาณเดือนละ ๙๖๖.๘๓ บาท และเงินเดือนเฉลี่ยของข้าราชการชั้นจัตวาปี พ.ศ. ๒๔๕๕ จากการหาโดยวิธีทางสถิติ จะประมาณเดือนละ ๖๐๗.๓๐ บาท (หาได้จากที่ถือว่าส่วนประกอบจำนวนข้าราชการชั้นจัตวาและอัตราเงินเดือนที่ได้รับในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ และ ๒๕๑๕ รูป (composition) ของกัน ซึ่งอยู่ที่ Percentile ที่ ๕๑.๓๑ ของข้าราชการชั้นจัตวาทั้งหมด)

ดังนั้นอัตราเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนพ.ศ. ๒๕๑๐ ซึ่งกำหนดขั้นค่าไว้ ๕๕๐ บาทต่ำกว่าเงินเดือนเฉลี่ยของข้าราชการชั้นจัตวาที่สำรวจได้เป็นจำนวน ๓๘๖.๘๓ บาท (๙๖๖.๘๓ - ๕๕๐ บาท) หรือค่าไป ๔๑.๘๐% ของเงินเดือนเฉลี่ย

เมื่อพิจารณาบัญชีอัตราเงินเค่อนปี พ.ศ. ๒๔๕๕ ซึ่งกำหนดอัตราเงินเค่อนชั้นต่ำสุด
เท่ากับ ๔๕๐ บาท ปรากฏว่าเงินเค่อนเฉลี่ยชั้นต่ำจากเงินเค่อนต่ำสุดเท่ากับ ๒๓๗.๗๐ + ๔๕๐
บาท เท่ากับ ๑๘๗.๗๐ บาท ซึ่งต่ำไป ๒๕.๘๓% ของเงินเค่อนเฉลี่ยราชการชั้นต่ำ

กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เงินเค่อนเฉลี่ยของราชการชั้นต่ำตามบัญชีอัตราเงินเค่อน
ปี พ.ศ. ๒๕๑๐ เท่ากับ ๕๒๖.๘๓ บาท ถ้าเทียบตามมูลค่าครรชนค่าครองชีพจะเท่ากับ ๕๓๘.๘๓ บาท
แต่เงินเค่อนเฉลี่ยของบัญชีอัตราเงินเค่อนปี พ.ศ. ๒๔๕๕ เท่ากับ ๒๓๗.๗๐ บาท

ดังนั้น อัตราเงินเค่อนเฉลี่ยของราชการชั้นต่ำตามบัญชีอัตราเงินเค่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๐ มีมูลค่า
ที่แท้จริงตามครรชนค่าครองชีพต่ำกว่าอัตราเงินเค่อนเฉลี่ยราชการชั้นต่ำตามบัญชีอัตราเงินเค่อนปี
๒๔๕๕ เท่ากับ ๑๐๖.๘๗ บาท เพราะฉะนั้น ถ้าจะให้บัญชีปี ๒๕๑๐ มีผลเท่ากับบัญชีอัตราเงินเค่อนปี
พ.ศ. ๒๔๕๕ เงินเค่อนเฉลี่ยชั้นต่ำจะต้องเท่ากับ ๑,๑๐๕.๐๕ บาท และอัตราเงินเค่อนต่ำสุด
เท่ากับ ๗๘๕ บาท

จากการสำรวจราชการชั้นต่ำมีรายจ่ายเฉลี่ยประมาณเค่อนละ ๑,๗๑๘.๖๑ บาท มี
รายได้เฉลี่ยประมาณเค่อนละ ๑,๘๐๑.๐๕ บาท ดังนั้นรายจ่ายมากกว่ารายได้เฉลี่ยประมาณเค่อนละ
๓๑๗.๕๖ บาท

ดังนั้นเงินเค่อนเฉลี่ยของราชการชั้นต่ำที่พอเหมาะแก่ค่าครองชีพ อย่างน้อยจะต้อง
เท่ากับ ๑,๒๔๘.๓๕ บาท (๕๒๖.๘๓ + ๓๑๗.๕๖ บาท) และอัตราเงินเค่อนขั้นต่ำ ๘๕๗.๕๖ บาท
(๓๑๗.๕๖ + ๕๔๐ บาท) และอัตราเงินเค่อนสูงสุดอย่างน้อยประมาณเค่อนละ ๑,๖๑๗.๕๖ บาท
(๑,๓๐๐ + ๓๑๗.๕๖ บาท)

ค่าใช้จ่ายของราชการชั้นตรี

ราชการชั้นตรีเป็นราชการอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งถึงแม้จะมีรายได้ค่อนข้างน้อย นอกเหนือจากเงินเค่อน
แล้วก็ตาม แต่รายได้ทุกชนิดก็ยังไม่พอกับค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาแล้วนั้น จึงน่าจะศึกษาว่าอัตราเงินเค่อน
ราชการชั้นตรีโดยเฉลี่ยตามความจำเป็นควรเป็นเท่าไรตามครรชนค่าครองชีพ

ราชการชั้นตรีมีค่าใช้จ่ายในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ เฉลี่ยประมาณเค่อนละ ๒,๔๖๕.๕๑ บาท

เมื่อเทียบกับมูลค่าครรชนค่าครองชีพค่าใช้จ่ายตามมูลค่าของครรชนค่าครองชีพในปี พ.ศ.
๒๕๑๐ จะพบว่า ราชการชั้นตรีควรมีรายจ่ายเฉลี่ยประมาณเค่อนละ ๒,๒๕๕.๗๔ บาท

เมื่อเทียบกับมูลค่าครรชนี่ค่าครองชีพค่าใช้จ่ายของข้าราชการชั้นตรีตามมูลค่าครรชนี่ค่าครองชีพในปี พ.ศ.๒๔๙๕ จะพบว่าข้าราชการชั้นตรีควรมีรายจ่ายเฉลี่ยเดือนละ ๑,๔๒๓.๐๐ บาท

และเมื่อเทียบกับมูลค่าครรชนี่ค่าครองชีพค่าใช้จ่ายของข้าราชการชั้นตรีตามมูลค่าของครรชนี่ค่าครองชีพในปี พ.ศ.๒๔๙๑ แล้ว จะพบว่าข้าราชการชั้นตรีควรมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยประมาณเดือนละ ๑,๑๖๐.๘๐ บาท

รายได้ของข้าราชการชั้นตรี

รายได้ของข้าราชการชั้นตรีปี พ.ศ.๒๕๑๔ ที่ได้จากการสำรวจ เฉลี่ยเดือนละประมาณ ๒,๑๓๖.๒๐ บาท

ถ้าถือว่ารายได้ของข้าราชการชั้นตรีมีค่าลดลงไปตามมูลค่าของครรชนี่ค่าครองชีพ และถือว่ารายได้ของข้าราชการชั้นตรีที่สำรวจได้ในปี พ.ศ.๒๕๑๔ เป็นหลักในปี พ.ศ.๒๕๑๐ ข้าราชการชั้นตรีจะมีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ ๑,๔๙๒.๒๐ บาท และในปี พ.ศ.๒๔๙๕ ข้าราชการชั้นตรีจะมีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ ๑,๒๓๒.๗๒ บาท และในปี พ.ศ.๒๔๙๑ จะมีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ ๑,๐๐๕.๕๕ บาท

เงินเดือนของข้าราชการชั้นตรี

จากการสำรวจเงินเดือนเฉลี่ยของข้าราชการชั้นตรีในปี พ.ศ.๒๕๑๔ ปรากฏว่าข้าราชการชั้นตรีมีเงินเดือนเฉลี่ยเดือนละ ๑,๒๓๔.๗๒ บาท

ข้าราชการชั้นตรีมีรายจ่ายเฉลี่ยประมาณเดือนละ ๒,๔๖๕.๘๖ บาท มีรายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ ๒,๑๓๖.๒๐ บาท ดังนั้นรายจ่ายมากกว่ารายได้เฉลี่ยประมาณเดือนละ ๓๒๙.๖๖ บาท

ดังนั้นเงินเดือนเฉลี่ยของข้าราชการชั้นตรีเฉลี่ยที่พอเหมาะแก่ค่าครองชีพ จะคงเท่ากับ ๑,๔๖๔.๔๔ บาท (๓๒๙.๖๖ + ๑,๒๓๔.๗๒ บาท) และเงินเดือนขั้นต้นของข้าราชการชั้นตรีควรเท่ากับ ๑,๑๙๙.๗๖ บาท (๔๕๐ + ๓๒๙.๖๖ บาท) ในปี พ.ศ.๒๕๑๔

ขอเสนอแนะ

เมื่อข้าราชการชั้นผู้น้อยซึ่งเป็นข้าราชการกลุ่มใหญ่ของราชการมีเงินเดือนจากราชการไม่พอเหมาะแก่การครองชีพ แม้จะหารายได้ทางอื่นมาจุนเจือแล้วก็ตาม รัฐบาลควรจะได้พิจารณาปรับปรุงอัตราเงินเดือนเสียใหม่ โดยกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุดโดยเฉลี่ยให้พอเหมาะแก่ภาวะความเป็นอยู่

จากผลของการสำรวจซึ่งปรากฏว่าข้าราชการชั้นจัตวาปีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ ๑,๗๖๘.๖๑ บาท มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ ๑,๘๐๑.๐๕ บาท ซึ่งค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้เฉลี่ยเดือนละ ๓๑๓.๕๖ บาท แต่ข้าราชการมีเงินเดือนเฉลี่ยเดือนละ ๘๒๖.๘๓ บาท เพื่อที่จะให้ข้าราชการมีรายได้เฉลี่ยขั้นต่ำพอเหมาะแก่การครองชีพ โดยกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำให้เหมาะสม นั่นคือ เพิ่มเงินค่าใช้จ่ายซึ่งมากกว่ารายได้เฉลี่ยเดือนละ ๓๑๓.๕๖ บาท เขาก็อัตราเงินเดือนขั้นต้นในปัจจุบัน ซึ่งกำหนดไว้ ๕๕๐ บาท ดังนั้นอัตราเงินเดือนขั้นต้นควรเป็น ๘๕๓.๕๖ บาท ในทำนองเดียวกันอาจกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของข้าราชการชั้นจัตวา โดยเพิ่มเงินค่าใช้จ่ายซึ่งมากกว่ารายได้เฉลี่ยเดือนละ ๓๑๓.๕๖ บาท เขาก็อัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของชั้นจัตวาในปัจจุบัน ซึ่งกำหนดไว้ ๑,๓๐๐ บาท ดังนั้นอัตราเงินเดือนขั้นสูงสุดของข้าราชการชั้นจัตวา จึงควรจะเป็น ๑,๖๑๓.๕๖ บาท ซึ่งจะได้อธิบายไว้ในขอเสนอแนะ

ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนบัญชีที่ ๑

โครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือน

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่เสนอเป็นบัญชีที่ ๑ เป็นบัญชีอัตราเงินเดือนที่ขนาดของขั้น (size of step) เพิ่มขึ้น ๕ % ของขั้นก่อน ซึ่งการกำหนดให้เงินเดือนเพิ่มขึ้นขั้นละ ๕ % ของขั้นก่อนเป็นที่นิยมไป การกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นละ ๕ % เป็นค่าตอบแทนการปฏิบัติงานที่ดี ถ้าข้าราชการผู้ใดปฏิบัติงานดีมาก ซึ่งจะได้รับการเลื่อนเงินเดือน ๒ ขั้น ก็จะเท่ากับได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น ๑๐ % และข้าราชการที่ปฏิบัติงานดีเลิศ ซึ่งจะได้รับการเลื่อนเงินเดือน

๓ ชั้น ก็จะเท่ากับได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้น ^{๗๐} ๑๕% และจากผลของการจัดให้ชั้นเงินเดือนซ้อนกัน (overlap) ประมาณครึ่งหนึ่งของชั้นก่อน ทำให้มีอัตราเงินเดือนมี ๔๘ ชั้น

ชั้นจัตวา มี ๓ อันดับ อันดับ ๑ อัตราเงินเดือน ๘๖๐ บาท ถึง ๑,๑๕๐ บาท อันดับ ๒ อัตราเงินเดือน ๑,๑๒๐ บาท ถึง ๑,๓๖๐ บาท และอันดับ ๓ อัตราเงินเดือน ๑,๔๓๐ บาท ถึง ๑,๗๕๐ บาท

ชั้นตรี มี ๓ อันดับ อันดับ ๑ อัตราเงินเดือน ๑,๓๐๐ บาท ถึง ๑,๕๘๐ บาท อันดับ ๒ อัตราเงินเดือน ๑,๖๖๐ บาท ถึง ๒,๐๑๐ บาท และอันดับ ๓ อัตราเงินเดือน ๒,๑๑๐ บาท ถึง ๒,๕๓๐ บาท

ชั้นโท มี ๓ อันดับ อันดับ ๑ อัตราเงินเดือน ๑,๘๒๐ บาท ถึง ๒,๓๓๐ บาท อันดับ ๒ อัตราเงินเดือน ๒,๔๕๐ บาท ถึง ๒,๙๘๐ บาท และอันดับ ๓ อัตราเงินเดือน ๓,๑๓๐ บาท ถึง ๓,๘๑๐ บาท

ชั้นเอก มี ๓ อันดับ อันดับ ๑ อัตราเงินเดือน ๒,๘๕๐ บาท ถึง ๓,๕๖๐ บาท อันดับ ๒ อัตราเงินเดือน ๓,๖๓๐ บาท ถึง ๔,๔๑๐ บาท และอันดับ ๓ อัตราเงินเดือน ๔,๖๓๐ บาท ถึง ๕,๖๒๐ บาท

ชั้นพิเศษ มี ๔ อันดับ อันดับ ๑ อัตราเงินเดือน ๔,๒๐๐ บาท ถึง ๕,๑๒๐ บาท อันดับ ๒ อัตราเงินเดือน ๕,๓๕๐ บาท ถึง ๖,๕๑๐ บาท อันดับ ๓ อัตราเงินเดือน ๖,๘๕๐ บาท ถึง ๘,๕๐๐ บาท และอันดับ ๔ อัตราเงินเดือน ๘,๘๐๐ บาท

การวิเคราะห์อัตราเงินเดือน

การกำหนดอัตราเงินเดือนมี ^{๗๑} ๑ นั้น เป็นผลจากการวิเคราะห์อัตราเงินเดือนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๐ ประโยชน์เกื้อกูลที่ข้าราชการได้รับจากทางราชการ รายได้อื่น ๆ และค่าใช้จ่ายของข้าราชการ โดยเปรียบเทียบตามมูลค่าครองชีพ

^{๗๐} G. Mc Beath, and D. N. Ravels, Salary Administration (2nd. ed. London: Business Book Limited, 1956), p.197.

และการศึกษาเปรียบเทียบอัตราเงินเคื่อนของราชการกับอัตราค่าจ้างขององค์การธุรกิจ เอกชน และอัตราเงินเคื่อนของรัฐวิสาหกิจ และหลักการบริหารเงินเคื่อน

ผลของการศึกษารายไ้กระจายเงินเคื่อน ประโยชน์ที่เกิดขึ้นที่ขาราชการได้รับจาก ทางราชการ กับมูลค่าของครวชนค่าครองชีพพบว่าขาราชการชั้นจัตวาควรได้รับเงินเคื่อนชั้นต่ำ เคื่อนละ ๔๘๗.๕๖ บาท และอัตราเงินเคื่อนชั้นสูงประมาณเคื่อนละ ๑,๖๗๑.๕๖ บาททั้งที่ไ้กล่าวมาแล้ว

ผลของการศึกษาอัตราค่าจ้างในองค์การธุรกิจ เอกชนและอัตราเงินเคื่อนในรัฐวิสาหกิจ ตำแหน่งพนักงานราชการ ซึ่ง เป็นตำแหน่งที่เปรียบเทียบกับตำแหน่ง เสมียนพนักงาน ซึ่งรับเงินอัตราชั้น ต่ำสุดของราชการนั้น ปรากฏว่าองค์การธุรกิจ เอกชนนั้นกำหนดอัตราค่าจ้างต่ำสุดเฉลี่ยประมาณเคื่อน ละ ๗๘๖.๔๔ บาท และอัตราค่าจ้างสูงสุดเฉลี่ยประมาณเคื่อนละ ๑,๔๕๔.๖๒ บาท ซึ่งค่าจ้างเฉลี่ย ตำแหน่งพนักงานราชการประมาณเคื่อนละ ๑,๓๔๐.๗๕ บาท ส่วนรัฐวิสาหกิจนั้น กำหนดอัตราเงิน เคื่อนสำหรับตำแหน่งราชการต่ำสุดเฉลี่ยประมาณเคื่อนละ ๖๖๔.๖๑ บาท และอัตราเงินเคื่อนสูงสุด เฉลี่ยประมาณเคื่อนละ ๑,๗๘๖.๓๑ ซึ่งค่าจ้าง เฉลี่ยตำแหน่งพนักงานราชการประมาณเคื่อนละ ๑,๒๐๓.๔๖ บาท ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าอัตราตลาดสำหรับตำแหน่งพนักงานราชการ เฉลี่ยประมาณเคื่อนละ ๑,๒๗๖.๑๐ บาท

จากการเปรียบเทียบและศึกษาข้างตนแล้ว ปรับอัตราเงินเคื่อนทั่วไ้เคราะห์ให้สะดวกในการ ทำบัญชีอัตราเงินเคื่อน จึง เห็นควรกำหนดอัตราเงินเคื่อนชั้นจัตวาชั้นต่ำสุดเป็น ๔๖๐ บาท และชั้น จัตวาชั้นสูงสุดเป็น ๑,๗๔๐ บาท และอัตราเงินเคื่อนเฉลี่ยชั้นจัตวา จะเท่ากับ ๑,๗๖๐ บาท ซึ่งไ้กล เคียงกับอัตราตลาดทั้งกล่าวข้างตน การที่กำหนดอัตราเงินเคื่อนชั้นจัตวาชั้นสูงสุดเป็น ๑,๗๔๐ บาท แทนที่จะเป็นชั้น ๑,๖๖๐ บาท ซึ่งไ้กลเคียงกับอัตราเงินเคื่อนของชั้นจัตวาที่ประมาณไ้ว่าอัตราเงินเคื่อน ชั้นสูงสุดของชั้นจัตวาควรเป็น ๑,๖๑๗.๕๐ บาท ก็เพราะถ้ากำหนดอัตราเงินเคื่อนชั้นจัตวาชั้นสูงสุด เป็น ๑,๖๖๐ บาท ชั้นจัตวาจะมีจำนวนชั้นเพียง ๑๔ ชั้นซึ่งจะทำให้หลักโครงสร้างอัตราเงินเคื่อนให้ เหลือเพียง ๔๔ ชั้น ซึ่งจะมีผลกระทบต่อดัชนีอัตราเงินเคื่อนชั้นพิเษชั้นสูงสุดเหลือเพียง ๗,๒๐๐ บาท ซึ่งหลักการบริหาร เงินเคื่อนมีอยู่ว่า เมื่อมีการเพิ่มอัตราเงินเคื่อนชั้นต่ำ ก็ควรที่จะเพิ่มอัตราเงินเคื่อน ชั้นสูงด้วย ดังนั้น เมื่อกำหนดอัตราเงินเคื่อนชั้นจัตวาชั้นสูงสุดเป็น ๑,๗๔๐ บาท จะมีผลให้อัตราเงิน เคื่อนชั้นพิเษชั้นสูงสุดเป็น ๔,๔๐๐ บาท ซึ่งเป็นไปตามหลักวิชาการบริหารเงินเคื่อน

ตำแหน่งที่บรรจุจากผู้ไ้รับปริญญา ซึ่งราชการไทยใช้ระบบชั้นยศ (Rank Classifi-

cation) นั้น กำหนดอัตราเงินเดือนสำหรับบรรจุผู้ได้รับปริญญาเท่ากันโดยไม่คำนึงว่าเป็นตำแหน่งที่ใช้วิชาชีพ (Professional) แต่องค์การธุรกิจเอกชน กำหนดอัตราเงินเดือนตามแบบจำแนกตำแหน่ง (Position Classification) และกำหนดอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งที่ใช้วิชาชีพไว้สูงตามหลักของอุปสงค์ (demand) และอุปทาน (supply) ดังปรากฏจากการสำรวจว่า ในองค์การธุรกิจเอกชนกำหนดอัตราเงินเดือนสำหรับตำแหน่งนักบัญชีไว้ต่ำสุดเฉลี่ยประมาณเดือนละ ๒,๒๒๕.๐๐ บาท สูงสุดเฉลี่ยประมาณเดือนละ ๖,๓๐๘.๓๓ บาท แม้แต่ตำแหน่งวิชาชีพทางวิศวกรรมศาสตร์ ก็กำหนดอัตราแตกต่างกันตามสาขาวิชา อาทิเช่น วิศวกรโยธา อัตราค่าจ้างต่ำสุดเฉลี่ยประมาณเดือนละ ๓,๓๗๕.๐๐ บาท อัตราค่าจ้างสูงสุดเฉลี่ยประมาณเดือนละ ๘,๘๕๗.๑๘ บาท วิศวกรเคมี อัตราค่าจ้างต่ำสุดเฉลี่ยประมาณเดือนละ ๓,๓๐๐.๐๐ บาท และอัตราค่าจ้างสูงสุดเฉลี่ยประมาณเดือนละ ๘,๗๕๐.๐๐ บาท

ดังนั้น การที่จะแก้ปัญหาที่ราชการไม่ดึงดูดและสามารถเก็บบุคคลที่มีความรู้วิชาชีพบางสาขาไว้ได้ เช่น วิศวกร แพทย์ พยาบาล ทางราชการจึงควรที่จะจัดให้มีเงินเพิ่มพิเศษแก่ผู้สำเร็จวิชาชีพที่ขาดแคลน โดยพิจารณาจากเงินเดือน ประโยชน์เกื้อกูล และความมั่นคงของราชการ ซึ่งจะทำให้ผู้มีวิชาชีพดังกล่าวได้รับค่าตอบแทนจากราชการในระดับเดียวกับองค์การธุรกิจเอกชน แต่เงินเพิ่มพิเศษดังกล่าวนี้จ่ายให้เฉพาะข้าราชการที่ทำงานในตำแหน่งหน้าที่ใช้วิชาชีพที่ขาดแคลนเท่านั้น ถ้าไม่ทำงานในตำแหน่งที่ใช้วิชาชีพที่ขาดแคลนก็ไม่ควรจะได้รับเงินเพิ่มพิเศษตามวิชาชีพ

ตามหลักวิชาการบริหารเงินเดือนนั้น นิยมให้อัตราเงินเดือนแต่ละขั้นเพิ่มขึ้นจากขั้นก่อน ๕% โดยถือว่าอัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นขั้นละ ๕% เป็นการตอบแทนการปฏิบัติงานที่ดี อัตราเงินเดือนเพิ่มขึ้นขั้นละ ๑๐% เป็นการตอบแทนการปฏิบัติงานที่ดีมาก และอัตราเงินเดือนที่เพิ่มขึ้นขั้นละ ๑๕% เป็นการตอบแทนการปฏิบัติงานที่ดีเลิศ^{๓๑} ซึ่งเมื่อกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นจัตวาขั้นต้นเริ่ม ๘๖๐ บาท และขั้นสูงสุด ๑,๗๘๐ บาท ให้เหมาะสมกับภาวะความเป็นอยู่ของข้าราชการชั้นจัตวา และเมื่อกำหนดให้เงินเดือนแต่ละขั้นเพิ่มขึ้นขั้นละ ๕% แล้ว ซึ่งจะได้อัตราเงินเดือน ๑๕ ขั้น ดังนั้นการกำหนดขั้นเงิน

เดือนของชั้นตรี โท เอก และพิเศษ จึงควรจะกำหนดให้มีชั้นละ ๑๕ ชั้น เช่นเดียวกัน แต่โดยเหตุที่อัตราเงินเดือนข้าราชการชั้นพิเศษมีหลายระดับ กล่าวคือ ระดับผู้อำนวยการกอง ระดับรองอธิบดี ระดับอธิบดี และระดับปลัดกระทรวง เพื่อความเหมาะสมจึงได้เพิ่มอัตราเงินเดือนชั้นพิเศษอีก ๑ ชั้น สำหรับตำแหน่งปลัดกระทรวง รวมเป็น ๑๖ ชั้น ช่วงที่เหลือระหว่างชนนให้เหลือมดักันที่ประมาณครึ่งหนึ่งของชนก่อน^{๗๒} ซึ่งตามบัญชีที่เสนอแนบนี้ใกล้เคียงกับอัตราเงินเดือนชั้นตรีชั้นตน ซึ่งจากผลของการสำรวจและวิเคราะห์ ปรากฏว่าอัตราเงินเดือนชั้นตนของข้าราชการชั้นตรีควรจะมีประมาณเดือนละ ๑,๒๐๐ บาท บัญชีที่ ๑ ที่เสนอนี้อัตราเงินเดือนชั้นตรีซ้อนกันทรงชั้นที่ ๕ ของชั้นจัตวาอัตรา ๑,๓๐๐ บาท

งบประมาณที่จะใช้ในการปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามบัญชีที่ ๑ งบประมาณที่จะใช้สำหรับบัญชีอัตราเงินเดือนที่เสนอใหม่^{๗๓} อาจประมาณคร่าว ๆ จากจำนวนข้าราชการในปีงบประมาณ ๒๕๑๔ ซึ่งเป็นสถิติข้าราชการลาที่สุด เป็นพื้นฐานในการคำนวณงบประมาณ

งบประมาณที่จ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่ข้าราชการพลเรือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนทนายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๑๐ ประมาณได้ดังนี้

งบประมาณเงินเดือน ๆ ละประมาณ ๓๖๒,๘๐๑,๒๑๐ บาท ปีละประมาณ ๔,๓๕๓,๖๑๔,๕๒๐ บาท

แต่ความจริงนั้น รัฐบาลมิได้จ่ายเงินเดือนปีละประมาณ ๔,๓๕๓,๖๑๔,๕๒๐ บาท เนื่องจากหักเงินสะสมไว้ร้อยละ ๔ ของอัตราเงินเดือน ซึ่งเป็นเงินงบประมาณมีละ ๑๗๔,๑๔๔,๕๘๐ บาท รัฐบาลจึงจ่ายเงินเดือนจริงประมาณมีละ ๔,๑๗๙,๔๖๙,๙๔๐ บาท

^{๗๒}

Ocheltree, op.cit., p.29

^{๗๓}

สำนักงาน ก.พ., ตารางแสดงจำนวนข้าราชการในปีงบประมาณ ๒๕๑๔ จำแนกตามประเภทและชั้น, กันยายน ๒๕๑๕ (อัครสำเนา)

นอกจากรัฐบาลจ่ายเงินก้อนแก่ข้าราชการแล้ว ยังได้จ่ายเงินตอบแทนอื่น ๆ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าบำรุงการศึกษา ตลอดจนบำเหน็จบำนาญอีกด้วย ซึ่งตามสถิติเงินที่รัฐบาลจ่ายเป็นผลประโยชน์แก่กุลและบำเหน็จบำนาญมีประมาณร้อยละ ๑๘ ของเงินที่จ่ายเป็นเงินก้อน จึงเป็นเงินปีละประมาณ ๓๙๔,๐๙๙,๒๘๘ บาท ทั้งนี้รวมเป็นค่าตอบแทนที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ข้าราชการทั้งสิ้นปีละประมาณ ๔,๙๓๓,๕๖๙,๒๒๘ บาท

งบประมาณที่จะจ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่ข้าราชการพลเรือนตามบัญชีที่ ๑ ที่เสนอ ประมาณ ๒,๐๖๙,๐๑๗,๓๘๔ บาท

งบประมาณเงินก้อนประมาณเดือนละ ๕๐๕,๓๕๑,๔๘๒ บาท ประมาณปีละ ๖,๐๖๔,๐๑๗,๓๘๔ บาท

แต่ความจริงแล้ว รัฐบาลมีได้จ่ายเงินก้อนปีละประมาณปีละ ๖,๐๖๔,๐๑๗,๓๘๔ บาท เนื่องจากรัฐบาลหักเงินสะสมไว้ร้อยละ ๔ ของอัตราเงินก้อน ซึ่งเป็นเงินปีละประมาณ ๒๔๒,๓๖๐,๓๑๑ บาท รัฐบาลจึงจ่ายเงินก้อนจริงปีละประมาณ ๕,๘๒๑,๖๕๗,๐๓๑ บาท

นอกจากนี้รัฐบาลยังได้จ่ายเงินค่าตอบแทนอื่น ๆ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าเล่าเรียนบุตร ตลอดจนบำเหน็จบำนาญ ซึ่งคำนวณตามบัญชีที่ ๑ นี้ ปีละประมาณ ๑,๑๐๖,๙๘๘,๘๕๓ บาท ทั้งนี้รวมเป็นค่าตอบแทนที่รัฐบาลจ่ายให้แก่ข้าราชการทั้งสิ้นปีละประมาณ ๖,๙๓๓,๖๔๕,๘๘๔ บาท

ดังนั้น ถ้าใช้บัญชีที่ ๑ นี้ จะต้องใช้เงินงบประมาณประเภทเงินก้อนเพิ่มขึ้นกว่าเดิมปีละประมาณ ๑,๖๔๖,๓๘๗,๑๓๑ บาท ซึ่งสรุปได้ว่ารัฐบาลต้องจ่ายเงินเป็นค่าตอบแทนแก่ข้าราชการเพิ่มขึ้นปีละประมาณ ๑,๙๕๙,๖๘๐,๖๘๖ บาท ซึ่งเท่ากับ ๓๙.๕ % ของค่าตอบแทนซึ่งรัฐบาลจ่ายตามบัญชีอัตราเงินก้อนท้ายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๐

ผู้เขียนสนับสนุนบัญชีที่ ๑ มากกว่าบัญชีที่ ๒ และบัญชีที่ ๓ ที่จะเสนอในภายหลัง โดยมีเหตุผลดังนี้

๓๔ สำนักงาน ก.พ., จำนวนข้าราชการและพนักงานของรัฐกับค่าตอบแทนที่รัฐต้องจ่ายในปีงบประมาณ ๒๕๑๒, กันยายน ๒๕๑๓ หน้า ๕ (อัครสำเนา) และ จำนวนข้าราชการและพนักงานของรัฐกับค่าตอบแทนที่รัฐต้องจ่ายในปีงบประมาณ ๒๕๑๓ กันยายน ๒๕๑๔ หน้า ๕ (อัครสำเนา)

๑. การกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำสุด ๘๖๐ บาท และขั้นสูงสุดของขั้นถัดไปไว้ ๑,๑๔๐ บาท เหมาะสมกับภาวะความเป็นอยู่ของข้าราชการตามที่ไต่ถามการสำรวจ และเมื่อกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่าง ๆ ในขั้นถัดไปแล้ว หากค่าเฉลี่ยของอัตราเงินเดือนขั้นต่ำจะใกล้เคียงกับ ๑,๓๐๐ ซึ่งใกล้เคียงกับภาวะความเป็นอยู่โดยเฉลี่ยอีกด้วย

๒. ผลของการสำรวจข้าราชการชั้นตรี ปรากฏว่าข้าราชการชั้นตรีอัตราเงินเดือนขั้นต่ำควรเป็น ๑,๑๓๕.๓๖ บาท ซึ่งนำมาปรับเข้าในบัญชี ๑ แล้ว อัตราเงินเดือนชั้นตรีเริ่มต้นทศน ๑,๓๐๐ บาท ซึ่งใกล้เคียงกัน และเมื่อเงินเดือนเฉลี่ยตามการรองรับประมาณเดือนละ ๑,๖๐๐ บาท ใกล้เคียงกับเงินเดือนเฉลี่ยของอัตราเงินเดือนชั้นตรีตามบัญชี ๑ ซึ่งประมาณ ๑,๕๐๐ บาท

๓. อัตราเงินเดือนเฉลี่ยของขั้นถัดไปเท่ากับ ๑,๓๐๐ บาท ใกล้เคียงกับอัตราเงินเดือนตำแหน่งพนักงานธุรการซึ่งเป็นตำแหน่งต่ำสุดในองค์การธุรกิจเอกชนและรัฐวิสาหกิจ ซึ่งเฉลี่ยเท่ากับ ๑,๒๗๖.๑๐ บาท

๔. ไรเงินงบประมาณน้อยกว่าบัญชี ๒ และบัญชี ๓

๕. การกำหนดให้อัตราเงินเดือนขั้นขึ้นชั้นละ ๕ % ของขั้นก่อน มีผลดีในทางกำลังใจของข้าราชการ เพราะข้าราชการจะรู้สึกพอใจที่ข้าราชการทุกชั้นได้รับเงินเดือนในอัตราอย่างละเท่ากัน

๖. เมื่อจะมีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนใหม่ต่อไปไม่ยุ่งยาก เพียงแต่กำหนดเงินเดือนขั้นต่อจากขั้นสูงสุดออกไปอีก โดยเพิ่มขั้นขึ้นชั้นละ ๕ % ก็สามารถสร้างบัญชีอัตราเงินเดือนใหม่ได้โดยง่าย

ความบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน บัญชี ๒

โครงสร้างบัญชีอัตราเงินเดือน

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนที่เสนอเป็นบัญชี ๒ นี้ เป็นบัญชีอัตราเงินเดือนที่ขนาดของขั้น เพิ่มขึ้นชั้นละ ๗ % ของขั้นก่อน

ขั้นถัดไปมี ๓ อันดับ อันดับ ๑ อัตราเงินเดือน ๘๖๐ บาท ถึง ๑,๑๔๐ บาท อันดับ ๒ อัตราเงินเดือน ๑,๒๖๐ บาท ถึง ๑,๖๐๐ บาท อันดับ ๓ อัตราเงินเดือน ๑,๗๐๐ บาท ถึง ๒,๒๓๐ บาท

ขั้นถัดไปมี ๓ อันดับ อันดับ ๑ อัตราเงินเดือน ๑,๕๐๐ บาท ถึง ๑,๕๕๐ บาท อันดับ ๒ อัตราเงินเดือน ๒,๑๐๐ บาท ถึง ๒,๓๕๐ บาท อันดับ ๓ อัตราเงินเดือน ๒,๕๓๐ บาท ถึง

บริษัท บ
อัตราเงินดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓ % ตลอด

๘๖๐	๑	เจ้าภาพ	๑	๓	๑	๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	๑
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐	๒	เจ้าภาพ	๑	๓	๑	๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐	๓	เจ้าภาพ	๑	๓	๑	๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐	๓	เจ้าภาพ	๑	๓	๑	๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐	๓	เจ้าภาพ	๑	๓	๑	๓	๑	๑	๑	๑	๑	๑	
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													
๘๖๐													

๓,๘๔๐ บาท

ชั้นโท มี ๓ ชั้น ชั้น ๑ อัตราเงินเดือน ๒,๕๒๐ บาท ถึง ๓,๓๕๐ บาท ชั้น ๒
อัตราเงินเดือน ๓,๕๕๐ บาท ถึง ๔,๓๐๐ บาท ชั้น ๓ อัตราเงินเดือน ๕,๐๓๐ บาท ถึง ๖,๒๐๐
บาท

ชั้นเอกมี ๓ ชั้น ชั้น ๑ อัตราเงินเดือน ๔,๔๐๐ บาท ถึง ๕,๓๒๐ บาท ชั้น ๒
อัตราเงินเดือน ๖,๑๐๐ บาท ถึง ๘,๐๘๐ บาท ชั้น ๓ อัตราเงินเดือน ๘,๖๔๐ บาท ถึง
๑๑,๓๓๐ บาท

ชั้นพิเศษมี ๔ ชั้น ชั้น ๑ อัตราเงินเดือน ๗,๕๕๐ บาท ถึง ๘,๙๐๐ บาท ชั้น ๒
อัตราเงินเดือน ๑๐,๕๕๐ บาท ถึง ๑๓,๘๘๐ บาท ชั้น ๓ อัตราเงินเดือน ๑๔,๘๕๐ บาท ถึง
๑๘,๔๓๐ บาท ชั้น ๔ อัตราเงินเดือน ๒๐,๘๐๐ บาท

การวิเคราะห์อัตราเงินเดือน

จากการศึกษาบุคลากรของกรมนี้การครองชีพโดยรวม ๑๐ ปี นับตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๒
ถึงปี พ.ศ. ๒๕๐๑ นั้น พบว่าบุคลากรของกรมนี้การครองชีพโดยเฉลี่ยแล้วสูงขึ้นปีละ ๗%^{๗๕} ทั้งนี้
ข้าราชการกรได้รับเงินเดือนเพิ่มขึ้นปีละ ๗% เพื่อให้ได้คู่ด้อยกับบุคลากรของกรมนี้การครองชีพผู้มี
ที่ ๒ นี้ เหมาะสมกับภาวะความเป็นอยู่ของข้าราชการชั้นจัตวา กล่าวคือ หากมีอัตราเงินเดือนชั้น
จัตวาชั้นต่ำสุดเป็น ๘๖๐ บาท ชั้นสูงสุดเป็น ๒,๒๓๐ บาท ซึ่งเงินเดือนเฉลี่ยจะเป็น ๑,๓๐๐ บาท
ซึ่งเหมาะสมกับภาวะความเป็นอยู่ของข้าราชการชั้นจัตวาซึ่งมีรายจ่ายเฉลี่ยประมาณเดือนละ ๑,๓๐๐
บาท และมีรายได้ประมาณเดือนละ ๔๐๐ บาท เมื่อรวมรายได้กับเงินเดือนเฉลี่ย ๑,๓๐๐
บาท หากมีบุตรจะเท่ากับมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ ๑,๓๐๐ บาทพอดี นอกจากนี้บุตรน้อยมีขอคอกคือ
เงินเดือนแต่ละชั้นได้คู่ด้อยกับบุคลากรของกรมนี้การครองชีพแล้ว รัฐบาลจึงไม่จำเป็นต้องปรับปรุงมีอัตรา
อัตราเงินเดือนอยู่เสมอ นอกจากบุคลากรเฉลี่ยของกรมนี้การครองชีพจะสูงขึ้นแต่ละปีมากกว่า ๗%
งบประมาณที่จะใช้ในการปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามมี^{๗๕}ที่ ๒ ประมาณ

๗๕
กรมการสนเทศ, กระทรวงการคลัง

โคกสน

งบประมาณเงินเคื้อน ๆ ละประมาณ ๒๕๖, ๓๓๘, ๑๖๐ บาท ปีละประมาณ

๓, ๘๘๐, ๘๐๘, ๘๖๐ บาท

แกัรัฐบาศมีโคกจ่ายเงินเคื้อนปีละประมาณ ๓, ๘๘๐, ๘๐๘, ๘๖๐ บาท เนื่องจากหักเงินสะสมไวรอยละ ๔ ของอัคราเงินเคื้อน ซึ่งเป็นเงินปีละประมาณ ๓๑๕, ๒๓๒, ๓๘๖ บาท รัฐบาศจึงจ่ายเงินเคื้อนจริงปีละประมาณ ๓, ๕๖๕, ๕๗๓, ๕๒๔ บาท

นอกจากนี้รัฐบาศยังโคกจ่ายเงินคาคอบแทนอื่น ๆ แกชารารการอีก เชน คารักนาศพยบาศ คารุงการเก็ชบาศ บำเหน็จบำนาศู ประมาณปีละ ๑, ๔๓๓, ๔๕๘, ๓๒๘ บาท รวมเป็นคาคอบแทนที่รัฐบาศจ่ายไคแกชารารการปีละประมาณ ๘, ๐๐๓, ๐๓๓, ๒๕๓ บาท

คังนิน ถ้าโคกชฎี ๒ นี้ จะใช้เงินงบประมาณประเภทเงินเคื้อนเพิ่มขึ้นปีละประมาณ ๓, ๓๘๖, ๑๐๓, ๕๕๘ บาท ซึ่งสรุปไควารัฐบาศคองจ่ายเงินคาคอบแทนแกชารารการเพิ่มขึ้นปีละประมาณ ๔, ๐๒๘, ๔๖๘, ๐๖๕ บาท ซึ่งเทากับ ๘๑ % ของคาคอบแทนซึ่งรัฐบาศจ่ายตามบัญญัติอัคราเงินเคื้อน ๒ หายพระราชบัญญัติระเบียบชารารการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๐

กานบัญญัติอัคราเงินเคื้อนเบญชฎี ๓

โคกรสร้างบัญญัติอัคราเงินเคื้อน

บัญญัติอัคราเงินเคื้อนชารารการพลเรือนที่เสนอเป็นเบญชฎี ๓ นี้ เป็นบัญญัติอัคราเงินเคื้อนที่ประนีประนอมบัญญัติ ๒ เพื่อไคอัคราเงินเคื้อนช้นสูงไม่มากเกินไป จนทำให้รัฐบาศอางวามีเงินงบประมาณพอที่จะจ่ายเป็นเงินเคื้อนราชการไค

ช้นจ้งวามี ๓ อันคัม อันคัม ๑ อัคราเงินเคื้อน ๘๖๐ บาท ถึง ๑, ๑๕๐ บาท อันคัม ๒ อัคราเงินเคื้อน ๑, ๒๒๐ บาท ถึง ๑, ๕๕๐ บาท อันคัม ๓ อัคราเงินเคื้อน ๑, ๒๕๐ บาท ถึง ๒, ๐๕๐ บาท

ช้นศรมี ๓ อันคัม อันคัม ๑ อัคราเงินเคื้อน ๑, ๔๖๐ บาท ถึง ๑, ๘๕๐ บาท อันคัม ๒ อัคราเงินเคื้อน ๑, ๘๕๐ บาท ถึง ๒, ๔๐๐ บาท อันคัม ๓ อัคราเงินเคื้อน ๒, ๕๑๐ บาท ถึง ๓, ๐๖๐ บาท

ธนโหลมี ๓ อันคัม อันคัม ๑ อัตราเงินเคียน ๒,๒๕๐ บาท ถึง ๒,๓๕๐ บาท อันคัม ๒
อัตราเงินเคียน ๒,๓๕๐ บาท ถึง ๓,๕๕๐ บาท อันคัม ๓ อัตราเงินเคียน ๓,๓๓๐ บาท ถึง
๔,๕๓๐ บาท

ธนเอก มี ๓ อันคัม อันคัม ๑ อัตราเงินเคียน ๓,๓๕๐ บาท ถึง ๔,๑๕๐ บาท อันคัม ๒
อัตราเงินเคียน ๔,๓๕๐ บาท ถึง ๕,๒๐๐ บาท อันคัม ๓ อัตราเงินเคียน ๕,๔๐๐ บาท ถึง ๖,๓๖๐
บาท

ธนพิเศษ มี ๔ อันคัม อันคัม ๑ อัตราเงินเคียน ๕,๐๐๐ บาท ถึง ๕,๘๕๐ บาท อันคัม ๒
อัตราเงินเคียน ๖,๐๓๐ บาท ถึง ๗,๑๑๐ บาท อันคัม ๓ อัตราเงินเคียน ๗,๓๕๐ บาท ถึง ๘,๖๐๐
บาท และอันคัม ๔ อัตราเงินเคียน ๘,๕๐๐ บาท

การวิเคราะห์อัตราเงินเคียน

บัญชีที่ ๓ ซึ่งเป็นบัญชีประนีประนอมบัญชีที่ ๒ ให้อัตราเงินเคียนขึ้นสูงไม่มากเกินไป
ปรากฏว่าธนจิวาชนที่ ๑ ถึงชนที่ ๗ ขึ้นชนละ ๗% ชนที่ ๘ ถึงชนที่ ๑๔ และธนกรชนที่ ๑ ถึงชนที่
๖ ขึ้นชนละ ๖% ธนจิวาชนที่ ๑๕ และธนกรชนที่ ๗ ถึงชนที่ ๑๕ ธนโหลมี ๑ ถึงชนที่ ๑๕ และ
ธนเอกชนที่ ๑ ถึงชนที่ ๘ ขึ้นชนละ ๕% ธนเอกชนที่ ๙ และธนพิเศษ ขึ้นชนละ ๔% จากการ
ประนีประนอมดังกล่าวจึงทำให้บัญชีที่ ๓ นี้ มีวงอัตราเงินเคียนที่ต่ำกว่าอัตราเงินเคียนเฉลี่ย ๗%
และสูงกว่าอัตราเงินเคียนเฉลี่ย ๖% ทั้งนี้เพราะว่าเงินเคียนธนจิวาชนวงปลายซ้ำกับธนกรชนวง
ซึ่งผลเฉลี่ยของธนกรชนกับธนจิวาชน คือ ความเป็นอยู่ของข้าราชการธนกรจะดีกว่าธนจิวาชนส่วนที่
อัตราเงินเคียนซ้อนกัน จึงจำเป็นที่จะลดอัตรายอดของการขึ้นเงินเคียนในธนจิวาชนถึงแม้ว่า
ข้าราชการธนจิวาชนควรจะได้สิทธิการรับเงินเคียนแต่ละชั้นในอัตรายอดเท่ากัน แต่หากหนดให้ธน
จิวาชนได้มีการขึ้นเงินเคียนแต่ละชั้นเท่ากันแล้วจะมาทำให้ค่าหนักธนกรสูงขึ้น และมีผลสะท้อนไปถึงธน
โหล เอก และพิเศษด้วย

ผลของการประนีประนอม ทำให้บัญชีที่ ๓ นี้เหมาะสม คือ ในส่วนวงปลายของธนจิวา
และวงบนของธนกร ซึ่งซ้ำซ้อนกันนั้น พิจารณาจากตัวเลขแล้ว การขึ้นเงินเคียนของธนจิวาชนละ
๖% หลังจากอัตราเงินเคียนเฉลี่ยจะมีความใกล้เคียงหรือเป็นตัวแทนของข้าราชการส่วนที่ซ้ำซ้อนได้

กที่สุด เมื่อหมดค่าตราเงินเดือนจนเจ้าท้าวจะถึงอัตราเงินเดือนเฉลี่ยของชนตรี หลังจากอัตราเงินเดือนเฉลี่ยของชนตรี กำหนดให้อัตราเงินเดือนขึ้นชั้นละ ๕ % เพราะว่าหลังจากอัตราเงินเดือนเฉลี่ยของชนตรีมาได้จนแล้ว จะมีอัตราเงินเดือนชนโทเขามารับ ซึ่งการประเมินประนอมระหว่างเงินเดือนชนตรีกับเงินเดือนชนโท ซึ่งข้าราชการชนโทเป็นกลุ่มข้าราชการที่มีลักษณะพิเศษ คือ มีความสามารถในการหารายได้นอกจากเงินเดือนสูง จนทำให้รายได้เฉลี่ยสูงกว่ารายจ่ายเฉลี่ยมากดังโกลดาวมาแล้ว ซึ่งการกำหนดให้อัตราเงินเดือนขึ้นชั้นละ ๕ % นั้น จะทำให้มีความสมเหตุสมผลในเรื่องเงินเดือนและภาวะความเป็นอยู่ หลังจากอัตราเงินเดือนชนตรีได้จนแล้ว มีอัตราเงินเดือนชนเอกมารับ ซึ่งระดับความเป็นอยู่ของข้าราชการชนโทและชนเอกมีลักษณะใกล้เคียงกัน จึงพิจารณาให้อัตราเงินเดือนขึ้นชั้นละ ๕ % ตลอด จนถึงอัตราเริ่มแรกของชนพิเศษ จึงให้ขึ้นชั้นละ ๔ % ตลอด ทั้งนี้ โดยมีเหตุผลว่าข้าราชการชนพิเศษเป็นกลุ่มข้าราชการที่มีโอกาสที่จะมีรายได้อื่น ๆ จากทางราชการนอกเหนือจากเงินเดือนมากกว่าข้าราชการชนใด ๆ เช่น รายได้จากเบี้ยประชุมในการเป็นกรรมการต่าง ๆ มาก และการออกสู่อื่นในการครองชีพค่อนข้างดี เนื่องจากได้คอย ๆ สร้างฐานะมาเป็นเวลานานก่อนที่จะเป็นข้าราชการชนพิเศษ ดังปรากฏจากผลการสำรวจภาวะความเป็นอยู่ในเรื่องทรัพย์สินต่างวาระดังที่โกลดาวมาแล้ว จากการประเมินประนอมดังกล่าวก่อให้เกิดอัตราเงินเดือนชนพิเศษสูงใกล้เคียงกับอัตราเงินเดือนปัจจุบัน แต่ต่ำกว่าเล็กน้อย ซึ่งทำให้บัญชีที่ ๓ นี้ เป็นอัตราเงินเดือนที่เหมาะสมทั้งแก่ระดับทำงานถึงระดับสูง

งบประมาณที่จะใช้ในการปรับปรุงอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือนตามบัญชีที่ ๓ ประมาณ
 ๑๒๖

งบประมาณเงินเดือน เดือนละประมาณ ๕๘๘, ๒๓๗, ๓๒๐ บาท ปีละประมาณ
 ๗, ๐๒๒, ๘๘๗, ๘๘๐ บาท

แต่ความจริงรัฐบาลมีใ้จ่ายเงินเดือนปีละประมาณ ๗, ๐๒๒, ๘๘๗, ๘๘๐ บาท เพราะหักเงิน
 สะสมไว้เดือนละประมาณ ๒๘๐, ๙๑๓, ๙๑๓ บาท ดังนั้นจึงจ่ายเงินเดือนจริงปีละประมาณ

๖, ๗๔๑, ๙๗๓, ๙๖๗ บาท

นอกจากรัฐบาลจะจ่ายเงินเดือนแล้ว ยังจ่ายเงินค่าตอบแทนอื่น ๆ เช่น ค่ารักษาพยาบาล

ค่าบำรุงการศึกษา บำเหน็จบำนาญ อื่นปีละประมาณ ๑,๒๘๐, ๙๒๗, ๔๕๖ บาท รวมเป็นค่าตอบแทนที่
รัฐบาลจ่ายให้แก่ข้าราชการปีละประมาณ ๘,๐๒๒, ๙๐๑, ๓๘๓ บาท

ดังนั้นถ้ารัฐบาลที่ ๓ นี้ จะใช้เงินงบประมาณเงินก้อนเพิ่มขึ้นปีละประมาณ
๒, ๕๒๒, ๔๖๓, ๘๘๗ บาท ซึ่งสรุปได้ว่ารัฐบาลต้องจ่ายเงินค่าตอบแทนแก่ข้าราชการเพิ่มขึ้นปีละประ
มาณ ๓, ๐๔๙, ๓๓๖, ๑๕๕ บาท ซึ่งเท่ากับ ๖๑.๓ % ของค่าตอบแทนซึ่งรัฐบาลจ่ายตามบัญชีอัตราเงิน
เดือนทายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๐

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เมื่ออัตราเงินเดือนข้าราชการซึ่งใช้ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
ไม่เหมาะสมกับภาวะความเป็นอยู่ของข้าราชการ และรัฐบาลมีความรับผิดชอบทางสังคมและศีลธรรม
ที่จะก่อให้เกิดข้าราชการมีความเป็นอยู่ดีพอสมควร เพื่อข้าราชการจะได้มีชีวิตและปฏิบัติราชการอย่าง
มีประสิทธิภาพ ไม่เกิดปัญหาอุปสรรคในราชการ ราชการสามารถดึงดูดผู้มีความรู้ความสามารถและ
คงรักษาผู้มีความรู้ความสามารถไว้ในราชการตลอดไป ไม่ใช่ข้าราชการเป็นโรงเรียนฝึกหัดให้แก่
องค์การธุรกิจเอกชน รัฐบาลจึงควรปรับปรุงบัญชีอัตราเงินเดือนเสียใหม่ให้เหมาะสมตามบัญชีที่ได้
เสนอแนะ จากผลการศึกษาเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนราชการ ประโยชน์เกิดจากราชการ รายได้อื่น ๆ
รายจ่าย มูลค่าของกรณีค่าครองชีพและเปรียบเทียบกับอัตราเงินเดือนขั้นต้นขององค์การ
ธุรกิจเอกชนและรัฐวิสาหกิจ รัฐบาลไม่อาจจะอ้างว่าไม่มีงบประมาณพอที่จะปรับปรุงอัตราเงินเดือน
ให้เหมาะสมได้ จึงได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนอย่างไม่เหมาะสม ซึ่งไม่มีการปรับปรุงจะก็เสีย
กว่า ดังโดยที่เห็นแล้วว่า บัญชีอัตราเงินเดือนปี พ.ศ. ๒๕๑๐ ห่างไกลกับภาวะความเป็นอยู่ของ
ข้าราชการมากกว่าบัญชีอัตราเงินเดือนปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เมื่อรัฐบาลมีนโยบายปรับปรุงอัตราเงินเดือน
ให้เหมาะสม แคชของเรื่องเงินงบประมาณ รัฐบาลก็ควรที่จะกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการเก็บ
ภาษีอากรที่ทำให้รัฐบาลมีรายได้จากภาษีอากรมากพอที่จะกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำและขั้นสูงได้
อย่างเหมาะสม.